

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/57/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324010372
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Némethová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4324010372.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adriany Némethovej a členov senátu JUDr. Zity Matyóovej a Mgr. Ľubomíry Podmaníkovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Levice z 28.05.2024, sp. zn. 3PP/15/2024, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre 31. júla 2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „súd I. stupňa“) podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona, zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“) o podmienočné prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T 43/2018 zo dňa 10.06.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To 58/2021 zo dňa 14.10.2021.

Svoje rozhodnutie súd I. stupňa odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku (výkon polovice súčtu pomerných častí uložených trestov), avšak nespĺnil ani jednu z materiálnych podmienok - a to preukázať určitý stupeň polepšenia a v budúcnosti viesť riadny život. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa síce plnia vo všetkých oblastiach, avšak pri spracovávaní programu zaobchádzania sám nenavrhol aktivity, o ktoré by mal počas výkonu trestu záujem. Aktuálne je správanie a vystupovanie odsúdeného na požadovanej úrovni, avšak v minulosti boli zaznamenané viaceré nedostatky v rešpektovaní ústavného poriadku (keď sa pokúsil prebrať stravu za iného odsúdeného, nedodržel časový rozvrh dňa, prechovával nepovolenú vec). Podľa názoru súdu I. stupňa odsúdený nepreukázal polepšenie, bol vedený k uvedomeniu si dôsledkov páchania trestnej činnosti, pričom neprejavil doposiaľ taký záujem, aby sa zbavil všetkých záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k trestným činom, pre ktoré bol odsúdený. Do aktivít pedagogického pôsobenia realizované formou prednášok a besied sa zapája. Doposiaľ si vytvoril podmienky k udeleniu disciplinárnej odmeny v jednom prípade, disciplinárne tresty nemá evidované. Poukázal na záver hodnotenia riaditeľa ústavu, ktorý neodporučil podmienočné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Podľa názoru súdu I. stupňa odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, ktoré je nutné vykazovať nielen dodržiavaním ústavného poriadku, ale zvýšeným úsilím dokazovať, že mieni do budúcnosti využiť všetky teoretické výchovné programy pre úspešné začlenenie sa do spoločnosti a že sa nedopustí opätovne protiprávneho konania.

Od odsúdeného nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Aktuálne dodržiava ústavný poriadok, ale len za múrmi výchovného ústavu, kde je neustále sledované jeho správanie a po prepustení z výkonu trestu sa opakovane dopúšťa rôznej trestnej činnosti. Nepreukazuje tak kritický postoj k jej páchaniu a v rámci výkonu trestu odňatia slobody preto musí o to viac svojou aktívnou participáciou prejavovať záujem o naplnenie cieľov programu zaobchádzania, aby sa dalo konštatovať jeho polepšenie. Ako vyplýva z odpisu registra trestov, odsúdený sa už v minulosti

viackrát dostal do rozporu so zákonom, pričom tresty odňatia slobody, ktoré mu boli uložené za uplynulé obdobie, nevedli k jeho náprave a prevýchove. Poukázal na predchádzajúce odsúdenia trestným rozkazom Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/57/2016 zo dňa 28.02.2017, rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 1T/99/2019 zo dňa 16.01.2020, na uznesenie Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/57/2016 zo dňa 22.03.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4Tos/43/2021 zo dňa 06.05.2021, ktorým bol podmienený trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov z trestného rozkazu Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/57/2016 zo dňa 28.02.2017 premenený a následne dňa 12.05.2021 nariadené odsúdenému vykonať uvedený trest so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 09.10.2023, pričom súd I. stupňa konštatoval, že odsúdený porušil podmienky podmieneného odsúdenia z výkonu trestu odňatia slobody, kedy sa očakávalo, že bude viesť riadny život občana a bude sa vyhýbať protiprávnemu konaniu, čo sa však nenaplnilo. Súd I. stupňa mal za to, že pre spoločnosť tu je odôvodnený predpoklad zvýšeného rizika recidívy odsúdeného. V danom prípade prognóza do občianskeho života u odsúdeného nie je priaznivá, keďže opakovane sa dopúšťal ďalších trestných činov. Keďže neboli splnené materiálne podmienky podmieneného prepustenia zo strany odsúdeného, zakotvené v § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, nemožno od neho dôvodne očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život a že nebude v trestnej činnosti pokračovať. Vzhľadom na umiestnenie odsúdeného v ÚVTOS v C. za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia je potrebné, aby prejavil ešte dostatočnú snahu po náprave. Súd I. stupňa skúmal aj možnosti podmieneného prepustenia podľa § 68 odsek 1 Trestného zákona s nariadením probačného dohľadu nad odsúdeným za súčasného ustanovenia primeraných obmedzení alebo povinností v zmysle § 51 odsek 3 a 4 Trestného zákona a mal za to, že by ani uložené primerané obmedzenia či povinnosti nedávali záruku, že odsúdený po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody by viedol riadny život s poukazom na vyššie uvedené okolnosti ako aj skutočnosti zistené o osobe odsúdeného, jeho resocializačnú prognózu, ktorá je menej priaznivá. Súd I. stupňa dospel k záveru, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia, nakoľko si nevytvoril podmienky na podmienené prepustenie a preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení, teda včas, podal odsúdený sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil vlastným písomným podaním zo dňa 30.05.2024. V dôvodoch sťažnosti uviedol, že po celú dobu 2 rokov a 6 mesiacov bez vysvetlenia nebol zaradený do práce, kde by mohol byť nadobudnúť disciplinárne odmeny. Za celú dobu sa mu pošťastila len jedna, aj to za vykonávanie upratovacích prác vedených v karte väzňa, pričom tieto práce vykonával celú dobu, až kým nenastúpil protitoxikomanickú liečbu ambulantnou formou, vykonanú v ÚVTOS D., ktorú tam aj ukončil ako prvý hneď po troch mesiacoch. Tam bol brigádne zaradený do kuchyne, za čo dostal kladný zápis od vedenia. Namietal, že celú dobu trvania trestu v ÚVTOS C. nemal možnosť ani príležitosť zaradiť sa vykonávať zárobkovú činnosť napriek tomu, že je vyučený stolár a nachádza sa tam možnosť práce stolárskeho druhu – E., má aj nahlásenú vyživovaciu povinnosť. Samotný ústav mu neumožnil zaradiť sa pracovať a tým sa aj dopracovať k možným disciplinárnym odmenám, ktoré by naňho mohli vrhať iné svetlo. Okrem toho spĺňa program zaobchádzania po celú dobu trestu, naďalej sa zúčastňuje na prácach okolo bloku A ako aj v ňom. Z vlastnej iniciatívy skrášľoval všetky oddiely, kde bol preraďovaný. Uviedol, že vedenie ÚVTOS je voči nemu zaujaté. Na žiadosť- návrh na predbežné prepustenie mal nárok už pred rokom a pol, no nepodával ho, keďže mu neboli udelené žiadne pochvaly, disciplinárne odmeny. S rodinou celú dobu udržiaval kontakt formou korešpondencie, telefonátov aj návštev. Má prisľúbenú úplnú podporu rodiny, čo sa týka pobytu aj financií, pokým sa nepostaví na vlastné nohy a nevie viesť už riadny život z vlastnej sily, osamostatnene. Pripomenul, že má chorú 75- ročnú matku, ktorá by potrebovala priamu, prítomnú pomoc, akú v tomto čase podávajú matke sestry zo vzdialenosti 30 km. A má aj maloletého syna, o ktorého by sa chcel starať a zabezpečiť ho ako rodič. Žiadal o vyhovieň jeho návrhu na podmienené prepustenie.

Nadriadený súd pri rozhodovaní o sťažnosti odsúdeného podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nadriadený súd v rámci tejto svojej prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu prvého stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo dostatočne preukázané splnenie podmienky podmiennečného prepustenia, že odsúdený svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život, sú opodstatnené a to z tých istých dôvodov, ktoré vyplývajú z odôvodnenia napadnutého uznesenia, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje.

Taktiež ako súd I. stupňa, i nadriadený súd zdôrazňuje, že odsúdený sa v minulosti 12-krát dostal do rozporu so zákonom, v piatich prípadoch sa osvedčil, v dvoch prípadoch sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený, v dvoch prípadoch mu bola udelená amnestia, pričom ani už vykonaný nepodmienečný trest odňatia slobody vo veci Okresného súdu Komárno sp. zn. 1T/99/19, ktorý vykonával do 31.01.2020, ani nariadenie výkonu súhrnného trestu odňatia slobody vo veci Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/57/2016, ktorý vykonával od 09.06.2021 do 09.10.2023, nemali na osobu odsúdeného dostatočný prevýchočný vplyv, neprezentuje kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti, ktorej sa dopúšťal opakovane a aj podľa názoru nadriadeného súdu je nevyhnutné, aby si odsúdený vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcim rozhodnutím.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, aj ako vyplýva z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, aktuálna resocializačná prognóza u odsúdeného stanovená nástrojom hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti je menej priaznivá a vzhľadom na jeho doterajší spôsob života, jeho kriminálnu anamnézu, opakované porušovanie právnych noriem ako i to, že ani vykonaný nepodmienečný trest odňatia slobody za páchanú trestnú činnosť zjavne nesplnil svoj prevýchočný účel, nezobral si z neho žiadne ponaučenie a v páchaní trestnej činnosti pokračoval, tiež to, že v prípade jeho podmiennečného odsúdenia v konaní Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/57/2016 sa odsúdený neosvedčil v skúšobnej dobe, pretože nevedol riadny život a bolo nutné nariadiť výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý vykonal dňa 09.10.2023 a následne začal vykonávať nepodmienečný trest odňatia slobody, z ktorého žiada byť podmiennečne prepustený. Z uvedených dôvodov nemožno u neho preto predpokladať, že sa po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude trestnej činnosti vyhýbať a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava jej morálne a právne normy.

Nadriadený súd dodáva, že podmiennečné prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ako však vyplýva z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS C., práve táto resocializačná prognóza je menej priaznivá, a preto bude potrebné, aby na splnenie účelu trestu vykonal celý trest odňatia slobody.

Ku sťažnostnej argumentácii odsúdeného, že nemal možnosť získať disciplinárne odmeny z dôvodu, že ho počas výkonu trestu odňatia slobody nezaraďovali stále do práce, nadriadený súd dodáva, že pri hodnotení správania sa vo výkone odňatia slobody je síce prihliadané okrem iného aj na získané disciplinárne odmeny a disciplinárne tresty odsúdeného, avšak samotné získanie disciplinárnych odmien nezakladá automaticky nárok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS C. vyplýva, že vzhľadom na premiestňovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody:

- v období od 26.01.2021 do 22.06.2021 bol krátko pracovne zaradený na pracovisku priemyselného charakteru, odkiaľ bol vyradený z bezpečnostných dôvodov,
- v období od 22.06.2021 do 21.12.2021 bol pracovne zaradený na pracoviskách F. a G., z oboch bol vyradený z dôvodu slabých pracovných výkonov,
- v období od 21.12.2021 do 28.11.2023, keď dňa 27.09.2023 získal disciplinárnu odmenu – pochvalu za vzorný výkon činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, nebol pracovne zaradený
- v období od 28.11.2023 do 26.03.2024 počas výkonu nariadeného protitoxikomanického liečenia ambulantnou formou nebol pracovne zaradený, vykonával činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti v spoločnej stravovacej prevádzke ako pomocná sila
- v období od 26.03.2024 doposiaľ nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí.

Nadriadený súd nepovažoval za relevantný dôvod na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody ani vek a zdravotný stav jeho matky ani skutočnosť, že má maloletého syna.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Keďže nadriadený súd nezistil žiadne dôvody na zrušenie sťažnosťou odsúdeného napadnutého uznesenia a na iné rozhodnutie o návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného, ako nedôvodnú zamietol.

Výrok tohto uznesenia bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.